בית משפט השלום בירושלים

ת"א 2050-07-20 מרכז רפואי XXXXX נ' פלוני ואח'

לפני **כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא**

המבקש **מרכז רפואי XXXXX**
ע"י ב"כ עו"ד .....

נגד

המשיבים **1. פלוני**
באמצעות מר .....

2. משרד הבריאות/המשרד הראשי
3. משרד הרווחה והשירותים החברתיים- המשרד הראשי
ע"י ב"כ עו"ד .....

4. קופת חולים YYYYY
ע"י ב"כ עו"ד .....

<u>החלטה</u>

1) מונחת לפני בקשה למתן צו יציאה, זאת מכוח חוק לניהול מוסדות (מקרים מיוחדים), התשי"ב-1952 (להלן: "החוק").

2) הבקשה הוגשה ביום 1.7.2020 על-ידי המבקש (להלן גם: ""XXXXX" או "בית החולים") ודיון בה, בהשתתפות כל הגורמים הרלבנטיים למעט המשיב 1 (להלן: "המשיב"), התקיים ביום 2.7.2020. כפי שעולה מדברי בא-כוח "XXXXX", המשיב קיבל את הבקשה והוא מודע לדיון, אך לא התייצב, הוא או מי מבני משפחתו (חרף החלטה מיום 1.7.2020). לדיון התייצב נציג מטעמו, מר X.X. (להלן: "הנציג").

3) כפי שעולה מטענות הצדדים, ובעיקר מצרופות הבקשה, המשיב (כבן 43) אינו נמצא בקו הבריאות, הן הפיזי הן הנפשי. הוא אושפז ב-"XXXXX" בחודש ינואר 2020 ושם גם נותח. במהלך אשפוזו, התאושש המשיב עד שלא נזקק עוד לטיפול תומך במסגרת אשפוז. התראות של בית החולים לפינוי, נמסרו לו בחודש אפריל 2020. חרף זאת, הוא

סירב "להשתחרר" מבית החולים זאת לדידו, עד שימצאו לו "פתרון סיעודי" חלופי (מכתב מיום 23.4.2020). בלית ברירה, דפק בית החולים על דלתו של בית משפט זה באמצע חודש מאי 2020 והגיש בקשה דומה למתן צו יציאה [ת.א. 27507-05-20 מרכז רפואי XXXXX נ' פלוני ואח'].

4) דיון דחוף בבקשה האמורה, בהשתתפות כל הגורמים הרלבנטיים לרבות הנציג וגם בא-כוח מטעם המשיב ולמעט המשיב עצמו, התקיים ביום 14.5.2020, לפני חברתי כבוד השופטת מ' הירשפלד. בתום הדיון, הוסכם בין הצדדים, בין היתר, כי המשיב יתפנה מבית החולים עד יום 19.5.2020 למוסד "....." שב....., הכל בהתאם לנהלי המשיבה 4 (להלן: "YYYYY" או "קופת החולים").

5) המשיב, כך עולה, יצא מבית החולים ביום 19.5.2020 ועבר למוסד המוזכר. כעבור 10 ימים הפסיקה "YYYYY" לממן את שהותו במוסד זה. המשיב נתבקש להתפנות משם, אך סירב. רגע לפני הגשת בקשה למתן צו יציאה על-יד "YYYYY", הגיע המשיב שוב, ביום 8.6.2020, ל-"XXXXX" והוא התאשפז עקב חום, חולשה וכאבים בחזה.

6) לאחר שהתאושש המשיב, ולדעת הצוות הרפואי הוא אינו זקוק עוד לטיפול תומך באשפוז, הודיעו "XXXXX" באמור ביום 11.6.2020 וביקש ממנו להתפנות. מאז, מתבצר המשיב בבית החולים ומסרב להתפנות.

7) לפי הערכות בית החולים של מצבו הרפואי, המשיב מתנהל באופן עצמאי, מבחינה רפואית ותפקודית, והוא אינו זקוק למסגרת שיקומית, וודאי שלא לאשפוז בין כתליו (לעניין זה ראו הערכה רפואית מפורטת של "XXXXX" מיום 23.6.2020). בדיון מיום 2.7.2020 הציג בא-כוח בית החולים (מוצג מב/1) הערכת פיזיותרפיה מעודכנת, ולפיה המשיב יכול לרדת ולעלות ארבע קומות באופן עצמאי ובטיחותי תוך שימוש במעקה, וכי הוא עצמאי בתפקוד היום-יום, חזר ליכולותיו הקודמות ויכול לקבל טיפולי פיזיותרפיה בקהילה. "XXXXX" גורס שהמשיב אינו זקוק לכל אשפוז ולכן עותר לפינוי המשיב, לאלתר.

8) כאמור, בדיון לפני התייצבו כל הגורמים הרלבנטיים, לרבות נציגי משרד הבריאות ונציגי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (להלן: "משרד הרווחה").

9) כפי שהיה ניתן להתרשם בדיון, הדעות של כל הצדדים היו חלוקות, למעט ביחס לעובדה אחת שהיא מוסכמת - התובע אינו זקוק עוד לאשפוז ב-"XXXXX" וכי למעשה המשך שהותו שם, אין בה אלא לחשוף אותו מפני סיכונים בריאותיים מיותרים שנובעים מעצם השהות בבית חולים. גם הנציג שנכח בדיון אמר: "...XXXXXw זה לא המקום שלו ואין שום סיבה שהוא ישאר שם" (שורות 25-26, עמוד 5).

10) "YYYYY" גורסת, כי התובע אינו זקוק לאשפוז טיפולי גם לא לטיפול שיקומי "תת-חריף" במימון קופת החולים. לדידה, היא תספק את כל השירותים הטיפוליים הנדרשים למשיב, במסגרת הקהילה, בכל מקום שבו הוא יתגורר (בית אמו או אחר). האחריות המקצועית לקבוע מסגרת דיור מתאימה למשיב, כך לפי "YYYYY", מוטלת על המדינה בלבד.

11) נציגי המדינה הודיעו בדיון, כי הם מצויים בשלבי למידת מצבו הרפואי של המשיב, לרבות הצורך בשלב זה לביצוע הערכת פסיכיאטרית. נמסר בדיון שהוועדה הבין-משרדית של משרדי הבריאות והרווחה (להלן: "הוועדה"), עתיד כי תתכנס ביום 12.7.2020 ולדון בעניינו של המשיב. נציגי המדינה מסכימים שיש לאתר עבור המשיב, גם בתקופת הביניים עד מתן החלטת הוועדה, דיור חלופי שיהיה מקצועי-רפואי מתאים לצרכיו וגם לאורחות חייו בהיותו אדם דתי.

12) משרד הרווחה הודיע כי אמנם הוא יכבד כל הוראה של בית המשפט בקביעת מסגרת הדיור של המשיב, אך הוא סבור, כי נכון שימשיך המשיב להיות מאושפז אך במחלקה "תת-חריפה" עד מתן החלטה בעניינו. גם משרד הבריאות סבור כך. משרד הרווחה סבור גם כי מסגרת דיור לתשושים או עבור אנשים בעלי מוגבלויות התפתחותיות או שכליות (דיור שבמסגרת אחריותו) אינה מתאימה בשלב זה עבור המשיב ועלולה לפגוע בתהליך שיקומו. משרד הבריאות סבור מנגד, כי מסגרת דיור סיעודי (שהיא באחריותו) גם היא אינה מתאימה עבור המשיב משאינו חולה סיעודי.

13) למעשה, נוצר כאן "מעין" מעגל שוטה. כל אחד מהגורמים (בכלל זה, משרדי הרווחה והבריאות) סבור שהמוסד האחר אחראי למגורים עבור המשיב, כאשר כולם כאמור, מסכימים שאין טעם נוסף להמשך אשפוזו בבית החולים. בפועל, אף גורם לא הציג תשתית נתונים רפואית מבוססת שיש בה להדוף את התשתית שהניח בית החולים לעניין מצבו הרפואי העדכני של המשיב, ולפיה אינו זקוק עוד לאשפוז והוא יכול להתנהל באופן עצמאי.

14) מנגד, לא ניתן להתעלם מעמדת נציגות משרד הרווחה שלפיהן המשיב זקוק להערכה פסיכיאטרית, מעקב תזונתי, לא נראה כי יוכל לחיות לבד וגם קיים חשש ששובו לבית אמו, יגרום להתדרדרות במצבו הבריאותי, וכי עקב כל אלה, הגורמים הרלבנטיים לומדים את מצבו על מנת לקבל החלטה מושכלת בוועדה. הנציגה של לשכת הבריאות המחוזית, אמרה בדיון: "הוועדה הבין משרדית נותנת פתרון למקרים חריגים, היא צריכה לתפור חליפה מיוחדת" (שורות 30-31, עמוד 4). דברי הנציגות מטעם המדינה, הם חשובים. ברם, לא ברור די-הצורך מדוע הדבר לא נעשה עד עתה על-ידי המשרדים הממשלתיים הרלבנטיים, שעה שעניינו של המשיב כבר צף עוד מאמצע חודש מאי שנה זו.

15) הנציג סבור, כי בשלב הביניים מוצע שהמשיב יעבור למחלקה "תת-חריפה" ב-"....." או בבית אבות בירושלים. הנציג סבור גם שהמשיב לא יהיה מסוגל לגור עם אמו (בת 83) בדירתה.

16) כך או אחרת, מצב שבו נכנס אדם לבית חולים לצורך אשפוז, מתאשפז ומטופל כדבעי, אך בהמשך מתבצר בו אף שלדעת בית החולים הוא אינו זקוק עוד לאשפוז - הוא מצב כואב, אך אין להשלים עמו. מלבד זאת שהצו דרוש בנסיבות העניין כדי למנוע הפרעה לניהול היעיל של בית החולים, אלא שגם טובת המשיב מחייבת את הוצאתו משם על מנת שלא להיחשף לסיכונים הטבעיים הגלומים מעצם השהות באשפוז.

17) למיותר להזכיר, כי מזה מספר חודשים מערכת הבריאות בישראל, ובפרט, בתי החולים וצוותיהם הרפואיים שניצבים כחוד החנית, מתמודדים מול נגיף חדש (נגיף הקורונה)

שהתפשט בין היבשות סביב כדור הארץ ולא פסח מעל ישראל. התפשטות נגיף זה יצרה מצב חירום במדינה והכניסה את מערכות הבריאות למיניהן לכוננות שיא, הן לצורך מתן מענה לנשאי הנגיף הן ליתר האוכלוסייה שנזקקת לטיפולים רפואיים ואשפוזים.

18) לאחר כל אלה, ברי כי יש להמתין להחלטת הוועדה, אשר יש לקוות כי תיעשה ביום 12.7.2020 או סמוך לאחר מועד זה, אך ברי גם כי יש ליתן מענה ביניים. חוששני שאין פתרון אופטימלי, אך יש לשקול את המתווה המאזן, ככל האפשר, ומשקלל את עמדות הצדדים.

<u>הוראות אופרטיביות</u>

19) לאור האמור, הבקשה של "XXXX" מתקבלת.

20) ניתן בזאת צו יציאה כנגד המשיב מ-"XXXXX" כמבוקש. הצו ייכנס לתוקף ויהיה בר-אכיפה, <u>מחר 6.7.2020 בשעה 12:00</u>.

21) ככל שהמשיב יודיע לבית החולים בדבר רצונו באשפוז במחלקה "תת-חריפה", "XXXXX" יתאם זאת ללא דיחוי עם "YYYYY", וזו תקלוט את המשיב לאשפוז במוסד מאשפז עמו היא עובדת (להלן: "המוסד המאשפז"), זאת החל מיום 6.7.2020. "YYYYY" תעשה מאמץ, ככל שהדבר אפשרי וניתן, לאתר מוסד כזה באזור ירושלים.

22) האשפוז האמור לא יימשך מעבר <u>ליום 15.7.2020, בשעה 12:00</u>, זולת אם המשיב יתפנה מרצונו קודם לכן, או שמא המוסד המאשפז יסבור כי מצבו הרפואי של המשיב מצריך הארכת התקופה של האשפוז.

23) היה והמשיב לא יתפנה מרצונו עד יום 15.7.2020 (או עד תום האורכה שהמוסד המאשפז יאשר), ניתן בזאת לטובת "YYYYY" או המוסד המאשפז מטעמה, צו יציאה אשר מורה על הוצאת המשיב מבין כתליו. צו זה ייכנס לתוקף ויהיה בר-אכיפה <u>ביום 15.7.2020 בשעה 12:00</u>.

24) מורה למשטרת ישראל לסייע בידי "XXXXX", "YYYYY" או המוסד המאשפז מטעמה, בביצוע צווי היציאה דלעיל ככל שיהיה צורך במה מהם. בהקשר זה, משטרת ישראל תסייע בביצוע הצווים באמצעות שוטרים הלבושים במדים אזרחיים ותוך שימוש ברכב משטרתי-אזרחי, הכל לפי סמכויותיה בדין ותוך שמירה על פרטיות המשיב בהתחשב בנסיבות.

25) מובהר כי שהותו של המשיב באשפוז במחלקה "תת-חריפה", יהיה במימון מלא של "YYYYY".

26) יש לקוות כי ביום 12.7.2020 תתקבל החלטה מקצועית ואופרטיבית על-ידי הוועדה הבין-משרדית במשרדי הבריאות והרווחה. בנוסף, במסגרת אשפוזו כאמור, יערכו נציגי המשרדים הממשלתיים הרלבנטיים, ללא דיחוי, את כל הבדיקות וההערכות (לרבות הערכה פסיכיאטרית) הנדרשות כי יונחו לפני הוועדה עם כינוסה. "XXXXX" ו-"YYYYY" יספקו לנציגי הוועדה כל מידע רפואי שיידרש מהם ואשר מצוי בחזקתם.

27) שימת לבם של הצדדים מופנית לכך כי ניתן להשיג על החלטתי זו בהליך ערעורי בבית המשפט המחוזי בירושלים.

28) ההליך מתנהל בדלתיים סגורות. עם זאת, בהינתן חשיבות הסוגיה הנדונה, בית המשפט שוקל את פרסום ההחלטה ללא פרטים מזהים, כל זאת ככל שלא תוגש התנגדות מנומקת לכך על-ידי מי מהצדדים להליך עד יום 7.7.2020.

הערה: <u>החלטה זו ניתנה ופורסמה בדלתיים סגורות ביום 5.7.2020. לאור האמור בסוף החלטתי האמורה (סעיף 28), משלא הוגשה כל התנגדות של מי מהצדדים לפרסומה, היא מפורסמת בזאת ללא פרטים מזהים.</u>

<u>המזכירות - להודיע לצדדים טלפונית.</u>

ניתנה היום, י"ז תמוז תש"פ, 09 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

מוחמד חאג' יחיא, שופט